

El carrer del Pou Rodó

358

El carrer del Pou Rodó és l'eix central del barri «xino» gironí, d'allò que a la ciutat se'n diu, senzillament, «el barri». Des de la seva entrada pel carrer del Bellaire, sota d'una arcada característica, fins a la seva sortida a la plaça de Sant Feliu, s'hi comptabilitzen una dotzena de bars on és possible contractar les prestacions sexuals de més bon preu que és possible trobar a Girona. També els portals o enmig del carrer, dones públiques ofereixen els seus serveis a qualsevol hora del dia.

És un carrer que ha registrat diverses modificacions importants en el transcurs de la seva història. Les més recents han estat les relatives al tros més pròxim a l'església de Sant Feliu.

Antigament, aquest tros es deia carrer de Sant Narcís, però el 8 d'octubre del 1965 l'Ajuntament va decidir annexionar-lo al carrer del Pou Rodó. Aleshores el nom de sant Narcís desapareix i els dos carrers han dut els últims vint anys el nom únic de Pou Rodó.

La causa d'aquesta fusió cal cercar-la en raons de moralitat entesa a la manera «sui generis» dels règims franquistes. Ja al ple de 7 de desembre del 1950 un regidor havia demanat que es posés el nom de sant Narcís «a una via de més categoria». Es va recollir el suggeriment i el nom del patró de Girona va servir per batejar poc després la via principal del nou barri de sant Narcís.

En tenir aquest una avinguda dedicada, finalment el 1965 es va separar el nom del sant de les proximitats pecaminoses.

TRADICIONS POPULARS

I tanmateix, el nom de sant Narcís havia estat posat allà feia molts segles no pas d'una manera arbitrària, sinó ben justificada, ja que la devoció popular tenia per tradició que en aquell carrer havia viscut el sant bisbe gironí. Per recordar-ho, hi havia hagut una capelleta amb una imatge, que va desaparèixer el 1936, hi fou restaurada el 1949. Josep Clara donava dades molt precises sobre aquesta capella, fa pocs dies en el capítol d'aquesta sèrie dedicat al carrer del Portal de la Barca. També hi havia en el dintell de la finestra de la casa una petjada humana marcada, la qual, segons la llegenda, pertanyia al peu del sant. La va deixar quan, fugint d'uns perseguidors, va saltar per la finestra. En aquella casa hi vivia sant Narcís amb la seva majordona, sobre la qual Josep Tarrés ha escrit un conte encara inèdit i sobre la qual l'escultor Piculives va fer una estàtua que va ser situada l'any 1972 al passeig Arqueològic enmig d'una certa polèmica, ja que la majordona té tota l'aparença d'estar prenada.

Aquest tros de carrer que duia el nom de sant Narcís és el que ha canviat completament de fessomia l'estiu del 1983 en ser enderrocat l'edifici de pisos que hi havia adossat al campanar de l'església de sant Feliu. En desaparèixer aquest edifici i fer-se'n un de molt més reculat, una part de l'antic carrer de Sant Narcís —del Pou Rodó durant els últims vint anys— va quedar només amb les cases d'un costat i obert a una petita plaça situada al costat de la de Sant Feliu i entre el

campanar d'aquesta església i l'arc de Transfigueres. Existeix el projecte que aquesta placeta sigui ocupada per una nova escalinata d'accés a Sant Feliu, però problemes de pressupost i la polèmica sorgida entorn del nou edifici construït en un costat, ha ajornat de moment la realització d'aquesta idea. El tros del carrer que abans es deia de Sant Narcís tenia un traçat sinuós, en forma de quatre, que tot i que encara es manté, ha quedat més obert amb les obres realitzades el 1983.

Algunes cases del carrer van resultar danyades quan el 14 d'octubre del 1712 un terrible huracà enderrocà dos trossos d'altres tantes agulles de les que hi ha entorn del pinacle central del campanar de Sant Feliu. Cal no confondre aquest accident amb l'escapçada de l'agulla central per un llamp, fet que succeí l'any 1581.

UN CARRER DEL SEGLE XVI

El tros que sempre ha dut el nom de Pou Rodó és el més pròxim al riu Galligants, entre aquest i la volta del carrer del Portal de la Barca. Tant l'entrada com la sortida eren per una volta. Les dues es conserven.

L'origen d'aquest carrer cal situar-lo al segle XVI, un cop realitzada la nova urbanització del carrer de les Ballesteries que es realitzà a finals del XV i començaments del XVI, després de les

destruccions de la Guerra Civil. Un cop arranjat i murallat per la banda del riu el carrer de les Ballesteries, es va crear una nova via per travessar la ciutat la qual rodejava l'antiga muralla romana i constituïa, per tant, una alternativa al traçat més antic pels carrers del Llop —actual pujada del Rei Martí— i de la Força.

Aquesta nova «variant» de la carretera va crear un nucli de creixement urbà entre el barri de Sant Feliu i el riu Galligants. Primer la ruta passava pels carrers del Pou Rodó i Sant Narcís, però més tard va quedar desplaçada més enllà en urbanitzar-se el carrer de la Barca. Segueix després per la plaça de Sant Feliu i el carrer dels Perolers —ara Calderers— cap a les Ballesteries i la Cort Reial, i així va mantenir-se fins que el 1963 es va fer la nova variant de la N-II per la Devesa.

En estar situat a l'entrada de la ciutat, aquest nou nucli urbà va ser ocupat per alguns hostals. Era costum que l'hostaler oferís al viatger els serveis d'alguna dona pública, a manera de competència deslleial amb els bordells que funcionaven amb reconeixement oficial. D'aquí va anar-se derivant l'actual especialització en serveis sexuals que caracteritza el barri i especialment el carrer del Pou Rodó.

La casa més antiga és una que hi ha situada a mà esquerra, amb finestres ben tallades. Porta la data del 1574, el que fa pensar que és de les primeres que van fer-se al carrer i que s'han man-

tingut en peu des dels orígens d'aquest.

DOS POUS DE GLAÇ

La citació més antiga que hem trobat del nom del carrer és en un document del 8 de febrer del 1515. També s'hi esmenta el carrer de Sant Narcís. Poc després, el 1535, els dos apareixen ja clarament descrits en el «Llibre de estimas de las Casas, terras y altres propietats de la Ciutat i Horts de Girona». Aquest llibre hi situa tres cases a la banda de ponent i quatre a la de sol ixent, i al tros del carrer de sant Narcís un total de nou cases. El llibre no facilita en canvi cap aclariment que pugui ajudar a esbrinar l'origen del nom del carrer. Cal imaginar que devia haver-hi un pou, però crida l'atenció que s'especificués que era rodó, ja que gairebé tots ho són.

Una possible pista la pot donar un document del 10 de març del 1664 (foli 91 del Manual d'Acords), en el qual s'esmenta l'arrendament que fa la ciutat per quatre anys a Benet Sabater i al seu fill Baldiri, dels «dos pous de glaç que la dita present ciutat té y possehex cerca del riu de Galligants» per a que «pugan y los sia lícit en virtut de la present capitulació usar de dits dos pous y empouar glaç en ells en lo dit temps y ferne com a cosa pròpia». El pou rodó podria tractar-se, doncs, d'un pou de glaç.

J. Fabre

NECROLÒGIQUES

PERE COSTA I FERRAN

A l'edat de 63 anys va morir ahir a Girona, Pere Costa i Ferran, natural i resident a Flaçà.

Estava casat amb Cecília Vila i Pons i tenia un fill: Josep.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 4 de la tarda, a l'església de Flaçà.

Que descansi en pau.

JOAN PAULO BONACHERA

A l'edat de 32 anys va morir ahir a Girona, Joan Paulo Bonachera, natural d'Almeria i resident al carrer Ampère, 13, de Figueres.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a 2/4 de 5 de la tarda, a l'església de Sant Pere de Figueres.

Que descansi en pau.

ANTONI CARTAGENA ANDREU

A l'edat de 70 anys va morir ahir a Girona, Antoni Cartagena Andreu, natural de Formentera del Segura (Alacant) i resident al carrer Sant Pau, 37, de Premià de Mar.

Estava casat amb Carme López Peregrina i tenia una filla: Leonor.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 4 de la tarda, a l'església de Premià de Mar.

Que descansi en pau.

EDUARD VIADER I SOLÀ

A l'edat de 88 anys va morir abans d'ahir a Girona, Eduard Viader i Solà, natural de Sant Feliu de Guixols i resident al carrer Còrsega, 606, de Barcelona.

Era vidu de Carme Cano i tenia dues filles: Carme i Lidia.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a 2/4

de 10 del matí, a l'església del Mercadal de Girona.

Que descansi en pau.

PERE MIR I CROS

A l'edat de 63 anys va morir ahir a la Bisbal, Pere Mir i Cros, natural de la Bisbal i resident al carrer Santa Llúcia, 72, de la Bisbal.

Estava casat amb Remei Viñas i tenia tres fills: Lluís, Margarida i Jordi.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 12 del migdia, a l'església de la Bisbal.

Que descansi en pau.

EMERENGIANA ABEYÀ GARCÍA

A l'edat de 78 anys va morir ahir a Sant Joan de les Abadesses, Emerengiana Abeyà García, natural de Manlleu i resident a Sant Joan de les Abadesses.

Era vídua de Jaume Busquets i tenia un fill: Valentí.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 4 de la tarda, al monestir de Sant Joan de les Abadesses.

Que descansi en pau.

CONCEPCIÓ COLOMER I BOIX

A l'edat de 95 va morir ahir a Ripoll, Concepció Colomer i Boix, natural de Ripoll i resident a la carretera de Ribes, 48, de Ripoll.

Era vídua de Joaquim Blanch i tenia un fill: Antoni.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 11 del matí, al monestir de Ripoll.

Que descansi en pau.

PREGUEU DÉU EN CARITAT
per l'ànima de

Pere Costa Grabulosa

que morí a Girona el dia 5 de novembre de 1985
a l'edat de 79 anys havent rebut la Santa Unció

A.C.S.

Els seus afligits: esposa, Maria Teixidor; fills, Joaquina, Margarida, M. Gràcia, Joan; fills polítics, Francisco Nierra, Narcís Roca i Dolors Bosch; germà Joan, germans polítics, néts i família tota participen a llurs amistats tan sensible pèrdua. La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà dijous, dia 7, a les 10 del matí a l'església parroquial de Sant Medir.

Sant Medir, 6 de novembre de 1985

PREGUEU DÉU EN CARITAT
per l'ànima de

Dolors Prat i Orri

Vídua de Lluís Vergès i Bosch

que morí a Girona el dia 5 de novembre de 1985 a l'edat de 89 anys
havent rebut els sants sagraments i la B.A.

A.C.S.

Els seus fills, Joan, Àngela i Martí; fills polítics, Assumpció Bru. Jaume Busquets i Caterina Quintana; néts; besnéts; germà, Martí; germana política, Maria; nebóts; cosins i família tota participen a llurs amistats tan sensible pèrdua. La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui dimecres, dia 6, a les 5 de la tarda, a l'església parroquial de la Cellera de Ter.

Domicili mortuori c/. Nou, n.º 3, Principal.

Girona, 6 de novembre de 1985